

Beöthy Zsolt írói arcképei. Az irodalmi essay egyik legkitünőbb művelője, *Beöthy Zsolt*, két irodalmi arcképe jelent meg *Radó Antal* kitünő vállalata, a *Magyar Könyvtár* egyik legújabb füzetében. Az egyik az a beszéd, melyet Beöthy 1910 szeptember 25-én, a nagy-kőrösi Arany-szobor leleplezésekor nagy költőnkéről mondott. Arany szelleme egy művészi kép erejével elevenedik meg szemünk előtt e beszédből, a költő, az ember, a nagykőrösi tanár mindenkinek szívéhez közelálló alakja az élet színét kapja olvasása közben. Beöthy színekben gazdag, művészi stílusa és szónoki heve ritka művében érvényesül oly teljes hatással, mint ebben. A másik arckép régi kiváló eszthetikuskunk, filozófusunk és költőnk *Erdélyi János* emlékezetét idézi fel a szemléletes, a kegyeletet igazságszerettel párosító rajzát adja pályájának, törekvéseinek, eredményeinek. A két emlékbeszéd egy füzetben a Magyar Könyvtár kiadójánál, a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) czégnél jelent meg; ára 30 fillér.

*

A világbéke. A békemozgalom ma már egyetemes jelentőséget nyert, holott a mi közönségünk eddig nagyon kevésbé volt tájékozva tulajdonképeni jelentőségéről, mai stádiumáról, a rendelkezésre álló eszközökről. Ezért kapóra jön minden fontosabb társadalmi kérdések iránt közelebbről érdeklődőnek *Kemény Ferenc* most megjelent füzete, melynek címe: *A világbéke*. A tárgyról való teljes tájékozottsággal, minden szempontra kiterjedő gondossággal szól a békemozgalom mibenlétéről, röviden elmondja eddigi fejlődését, különös tekintettel a magyar békemozgalomra, fejtegeti eszközeit és szerveit, a nő és az ifjúság szerepét a békemozgalomban s a végén béke-aforizmákat közül különböző mult és jelen nagyságokról. A jeles kis műnek nemcsak az érdeklődő nagyközönség veszi kitünő hasznát, hanem az iskolák is, amelyek az évenként tartott békenapokra itt összegyűjtve találják az iskolai ünnepélyek számára való teljes anyagot. A könyv a *Radó Antal* szerkesztésében megjelenő *Magyar Könyvtár* legújabb sorozatának egyik száma s a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

*

A magyar nép művészete. *Malonyay Dezső* négy kötetre tervezett nagyszabású munkájának most jelent meg harmadik kötete. Ez a kötet a balatonvidéki pásztorok művészetét mutatja be. Voltaképen faragó művészet ez, botok, tükrösök, egyéb szerszámok és készülékek kicifrázása faragásokkal, naiv vonalvezetéssel, hagyományoszerű formakincessel, de néha a népköltészet szépségeire emlékeztető egyszerű finomságokkal. Ennek a népies művészetnek a példáit rendkívül nagy

gazdagságban tárja fel a háromszáz lapra terjedő könyv; rajzok, színes aquarellek, fényképek hatalmas tömege mutatja be a pásztorfaragványok százait, valamennyi érdekes, szemnek tetsző és bizonyos tipikus közösségek mellett mindegyik más és más, mindegyik mutat valami újat, mindegyiken érvényesül a faragó pásztor egyszerű egyénisége. Népművészetünk ez ágát sehol sem lehet ilyen részletesen, ilyen sokféle változásokon együtt látni, mint ebben a könyvben. A képek a reprodukció finomsága szempontjából is elsőrendűek, az eredetieknek minden vonalát pontosan és hiven adják viseza. A szövegben *Malonyay Dezső* élénken, szemléletesen, a szépirodalmi elbeszélés lebilincselő modorában írja le a tájat, a népet, a faragó pásztorok életét, művészkedését s elemezi faragványaik díszítő elemeit. Részletesen szól a könyv a dunántuli nők díszítő művészetének egy speciális ágáról, a tojásfestésről is és számos képes táblán szebbnél-szebb hímes tojásokat mutat be. Illusztrációinak gazdagságával és szépségével, nemkülönben szövegének érdekességével ez a munka a legnagyobb szabású népéleti tanulmányok egyike irodalmunkban. Pompás kiállítása a kiadó, a Franklin-Társulat nyomdájának dicsérete. A kötet díszes bekötésben 24 korona.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Tanítónőképzés Poroszországban. Szinte különösen hangzik, hogy a porosz közoktatásügyi miniszterium csak ez év elején szabályozta véglegesen a tanítónőképzést. A szabályzat lényegesebb pontjait a *Pädagogische Blätter* 5. füzeté nyomán a következőkben ismertethetjük. Az első tanítónővizsgálatra 1901-ben kiadott szabályzathoz alkalmazkodik a tanítónők vizsgálata is. Ezért a tanítónőképzőkre is a tanítónőképzők tantervét kell alkalmazni; eltérés csak annyiban lehetséges, amennyiben a női sajátosság ezt megkívánja. Ennek felelnek meg a következő változások is a tanterven: Tűmunkára heti két órát fordítanak a tanítónőképzőkben és ezt az időt a zenetanítás rövidítéséből szerzik; a mezőgazdasági munkálatok helyett itt háztartástant tanítanak. A tanítónőképzőknek a tanítónőképzőkkel való egyenjogúsítását célozza a rendeletnek az az intézkedése is, hogy ha valamely tanítónő az 1901. évi szabályzatban létesített rektori vizsgálatot leteszi, ez képesíti őt leány-népiskolák, polgári leányiskolák és felsőnépiskolák vezetésére, valamint tanítónőképzőben tanítónői, esetleg igazgatói alkalmazásra is. Annak a feltétele, hogy valaki ezen a vizsgálaton résztvehessen, az, hogy vagy az új szabályzatban előírt tanítónői vizsgálatot, vagy az 1901. évi szabályzat sze-